

Verslag van de toerustingsavond op 10 september 2013

'Elkaar helpen bij het lezen van de Bijbel' – over praktisch Bijbellezen – Diane Palm (HGJB)
Georganiseerd door het Centraal Ondersteuningsteam Jeugdpastoraat, Hervormd Ede in samenwerking met de HGJB.

Opzet en doel van de avond

Bijbellezen op club, jeugdvereniging of catechisatie is best een uitdaging! Hoe pak je dat aan en hoe motiveer je meisjes en jongens daar nog voor? Het is belangrijk dat we onze jeugd helpen bij het leren lezen van de Bijbel en een actieve omgang met de Bijbel. Daarom een toerustingsavond over praktisch Bijbellezen voor jeugdleiding, jeugdambtsdragers en andere belangstellenden.

Ik en de Bijbel: een QuickScan

We hebben eerst zelf een quickscan ingevuld en besproken door de volgende uitspraken te 'scoren':

- **Voor mij gaat de Bijbel vooral open...** als ik stille tijd houd | aan tafel (rond maaltijden) | in de eredienst | op club, kring, catechisatie | met (niet-kerkelijke) vrienden
- **Bijbellezen zou beter gaan als ik...** het vaker/regelmatiger deed | meer rust, concentratie had | zelf langer over een Bijbelgedeelte kon nadenken | meer achtergrondinformatie zou hebben | zou ervaren dat God tot mij persoonlijk spreekt | wist hoe ik het Bijbelgedeelte praktisch kon maken
- **Als ik de Bijbel lees dan...** kom ik onder de indruk van wie God voor mij is | zie ik meer van Gods werk in deze wereld | weet ik beter wat of waarom ik geloof | merk ik dat ik bewuster met God en anderen leef | ervaar ik meer vreugde in mijn leven

Plenaire werd gedeeld dat bij Bijbellezen vaak een gebrek aan concentratie speelt. Vaste momenten helpen om structuur te geven, zijn waardevol en veilig. Bijbellezen bemoedigt, vooral als je het samen doet, bijvoorbeeld op kring.

Wat herkennen we hiervan bij de jongeren die we tegenkomen in onze gemeenten?

- Zouden zij voldoende tijd nemen voor het Bijbellezen?
- Weinig concentratie speelt waarschijnlijk bij hen ook wel een rol met alle mailtjes en piepjes die ze tussendoor krijgen van Face-book, Whatsapp, etc.
- Ze hebben vaak al moeite met het opzoeken van de Bijbelboeken.
- Een Bijbelgedeelte voorlezen is moeilijk voor ze, snappen ze niet.

Instructie

Wat is Bijbellezen?

De Bijbel is Gods werk. Hij maakt Zichzelf bekend in de Bijbel. God spreekt niet alleen maar via visioenen of zo, maar door menselijke taal, door de Bijbel. De Bijbel is dus een levend boek, een kostbaar boek. De Here God heeft letters op papier uitgekozen als middel om tot ons te spreken; levende woorden die door de Heilige Geest ons leven raken – Jezus zelf is het Woord. Mooi dat we de Bijbel hebben!

Principes bij Bijbellezen

Jongeren persoonlijk en zelfstandig leren Bijbellezen – dat is een onderwerp dat hoog op de agenda staat van de HGB. De HGJB-methode voor Bijbellezen is ontwikkeld in het kader van

het project Leer Me Lezen. Veel jongeren (maar ook ouderen) zeggen: 'Ik wil wel Bijbellezen, maar...' Veel gehoorde klacht is: 'Ik beleef er zo weinig aan.' Om daar iets aan te doen, is vaak een andere manier van Bijbellezen nodig. Leer Me Lezen gaat over die andere manier van Bijbellezen. Die andere manier gaat uit van de volgende principes.

1. Persoonlijk

Het belangrijkste doel van Bijbellezen, is niet dat we (meer) Bijbelkennis opdoen, maar dat we God in Zijn Woord persoonlijk ontmoeten. Het gaat om een **persoonlijke relatie met Hem**. God spreekt persoonlijk tot je. De Bijbel is Zijn liefdesbrief. Het geeft je zicht op God, zicht op jezelf en zicht op de ander om je heen; het kleurt je hele leven.

2. Zelfstandig

In een persoonlijke relatie gaat het om het directe contact tussen twee personen. Als je bijbelleest, mag je dus **zélft ontdekken wat God je door dit gedeelte wil zeggen**. Vaak 'leren' wij door uitleg, inleidingen van anderen. Een nadeel van een dagboek of een inleiding op club is, dat je niet zélft ontdekt wat er in een Bijbelgedeelte staat, dat je niet zelf leert om over de woorden na te denken en je af te vragen wat heeft dit gedeelte mij te zeggen?

3. Actief

Persoonlijk en zelfstandig Bijbellezen, betekent dat je actief aan de slag gaat. **Je gaat in gesprek met de Bijbel**. Dat vraagt om een **actieve leeshouding**.

Om een actieve leeshouding te stimuleren, ontwikkelde de HGJB SOLVAT, een methode die jongeren helpt om in zes stappen en (tien) bijbelleessleutels méér met de Bijbel bezig te zijn. De zes stappen van SOLVAT zijn:

1. **Stil worden** – Om alle stemmen om je heen eerst tot zwijgen te brengen; eerst van de '5e naar de 1e versnelling' gaan voordat je de Bijbel open doet. God wil spreken, geef Hem wel de ruimte!
2. **Open handen** – Om je open te stellen voor de zegen van God; 'bidden voor gebruik'.
3. **Lezen** – Om goed te lezen wat er staat; hardop, niet even 'scannen'.
4. **Vragen stellen** – Om in gesprek te gaan met het Bijbelgedeelte.
5. **Antwoorden** – Om in gesprek te gaan met God over het Bijbelgedeelte; teruggeven aan Hem wat je hebt ontdekt.
6. **Toepassen** – Om het Bijbelgedeelte concreet te maken voor je leven; Bijbellezen = bijbelleven. Hoe kleurt de Bijbel je in alles wat je doet en zegt?

4. Samen Bijbellezen

Hoewel het in de Bijbel gaat om een persoonlijke relatie met God, is het goed om het Bijbellezen samen met anderen te doen. Al is het maar om elkaar te stimuleren en te helpen: wat heb jij ontdekt, wat heeft God tegen jou gezegd, waar loop je tegenaan?

Oefening in vragen stellen

Met dit principe hebben we geoefend bij het Bijbelgedeelte Mattheüs 19:16-26.

We probeerden eerst zelf twee verschillende vragen bij dit Bijbelgedeelte te bedenken die bij je bovenkomen na het lezen van het gedeelte. Wat valt je op, wat vind je vreemd, wat begrijpt je niet, wat hebt je nooit eerder ontdekt, gezien? Met elkaar hebben we hier over doorgepraat.

Een valkuil voor leidinggevenden is om te denken dat je 'alles moet weten'. Belangrijker is dat je met de jongeren door een Bijbelgedeelte heen kruipt, hen zelf leert ontdekken wat er staat en wat dat betekent voor hun eigen leven.

Bijbelleessleutels zijn hulpmiddelen om dat te doen, om vragen te (leren) stellen bij een gedeelte (stap 4 SOLVAT).

Via de volgende link vind je tien leessleutels die de HGJB heeft uitgewerkt:

<http://www.hgjb.nl/werken-metjongeren/gemeente/bijbellezen/methode/leessleutels.htm>

Praktische tips

We hebben praktische tips bedacht die helpen om actiever met de Bijbel bezig te zijn op de plek waar wij zitten in het jeugdwerk:

- In plaats van een thema een Bijbelgedeelte kiezen voor een Bijbelstudie.
- Beter evenwicht in aandacht voor de Bijbel en voor elkaar.
- Bewustwording van SOLVAT-methode door één voor één de stappen toe te passen.
- Vragen welk Bijbelgedeelte jongeren aanspreekt en daar dieper op ingaan met behulp van de SOLVAT-methode.
- Voor jongere kinderen is het misschien goed om weer teksten uit het hoofd te leren (na uitleg en eventueel creatieve verwerking van wat de tekst betekent).
- In plaats van Follow Me jongeren persoonlijk leren Bijbellezen door middel van SOLVAT.
- Elke clubavond beginnen met alleen de Bijbel.
- Tijd nemen voor Bijbellezen.
- In kleine groepjes werken.
- Verplaatsen in de persoon uit het Bijbelgedeelte en dat doorvertalen naar je eigen leven.
- Een tienerclubavond houden over persoonlijk Bijbellezen, onder andere met behulp van de quickscan en zonder inleiding of spiegelverhaal.
- Bijbellezen volhouden, ook al lijkt het soms niet te lukken!
- Meer Bijbelstudie doen i.p.v. Bijbelverhalen vertellen. Kinderen niet standaard bekende verhalen 'voorkauwen'.
- Open en onbevangen naar een Bijbelgedeelte kijken en het Bijbelgedeelte 'bevragen'.
- Poets je hart net zo goed als je tanden; regelmatig Bijbellezen dus!
- 4xB=Bewaar Bijbel Binnen Bereik
- Goed moment en goede plek uitzoeken om stille tijd te houden.
- Ook op kinderclub vaker de Bijbel zelf gebruiken en tekst laten zoeken.
- Bijbelstudie doen met je team.
- Zelf vragen stellen aan een Bijbelgedeelte – als voorbereiding van een gesprek – en dan in een gesprek elkaar ermee prikkelen.

Materialen bij het Bijbellezen

Rond het lezen van de Bijbel zijn verschillende HGJB-materialen beschikbaar, te bestellen via de webshop (www.hgjb.nl).

Nieuw in 2013 is de **Non-digi-Bijbel-app**; een klein boekje (20 pag.) boordevol met tips over de zes stappen van SOLVAT en de tien leessleutels. Een soort toolkit om in je bijbel te stoppen en om uit te delen aan jongeren en ouderen in de gemeente. We hebben allemaal zo'n boekje meegekregen.

Meer informatie over Bijbellezen vind je via de link:

<http://www.hgjb.nl/werken-met-jongeren/gemeente/bijbellezen/introductie.htm>

